

Ελληνική ναυτιλία: Μοχλός οικονομικής ανάπτυξης με συνεισφορά 14 δισ. στο ΑΕΠ

2025/02/11 18:19 στην κατηγορία ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Τον κεντρικό ρόλο της ελληνόκτητης ποντοπόρου ναυτιλίας στην παγκόσμια και την εγχώρια οικονομία υπογραμμίζει η McKinsey & Company, σε πρόσφατη μελέτη της, που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών.

Η μελέτη επισημαίνει την καταλυτική συμβολή του κλάδου στο διεθνές εμπόριο, ενώ παράλληλα αναλύει τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που διαμορφώνουν το μέλλον του.

Η ποντοπόρος ναυτιλία αποτελεί σημαντικό πυλώνα της ελληνικής οικονομίας, όπως η αυτοκινητοβιομηχανία για τη Γερμανία ή η ωρολογοποιία για την Ελβετία.

Η Ελλάδα, η οποία αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 0,3% του παγκόσμιου ΑΕΠ, **παρά το μικρό μέγεθος της οικονομίας της, ελέγχει περίπου το 20% της παγκόσμιας ποντοπόρου ναυτιλίας**, αποδεικνύοντας τον κυρίαρχο ρόλο της στη διεθνή ναυτιλιακή αγορά.

Αυτή η δυσανάλογη επιρροή τονίζει τη στρατηγική σημασία της ναυτιλίας για την Ελλάδα, με τον κλάδο να επηρεάζει μια στις 15 θέσεις εργασίας στον εγχώριο ιδιωτικό τομέα.

Η ελληνική Ναυτιλία σε αριθμούς

⚓ **Στόλος:** Με περισσότερα από 5.000 πλοία στο νερό, τα οποία είναι υπό τον έλεγχο Ελλήνων εφοπλιστών, η Ελλάδα κατέχει την πρωτιά σε δεξαμενόπλοια μεταφοράς υγρών και υγροποιημένων αέριων φορτίων, ενώ βρίσκεται στη δεύτερη θέση παγκοσμίως σε ξηρά χύδην φορτία.

⚓ **Κέντρο Ναυτιλιακής Διαχείρισης:** Η Αθήνα έχει εδραιωθεί σε ένα παγκόσμιο κέντρο διαχείρισης πλοίων φιλοξενώντας πάνω από 750 διαχειρίστριες εταιρείες, εκ των οποίων άνω των 100 διαχειρίζονται περισσότερα από 10 πλοία. Αξίζει να σημειωθεί πως, εκτός από τις εταιρείες διαχείρισης, έχει δημιουργηθεί και ένα ευρύ cluster συναφών υπηρεσιών υψηλού επιπέδου.

⚓ **Θέσεις εργασίας:** Η ελληνική ναυτιλία, υποστηρίζοντας άμεσα 60.000 θέσεις

εργασίας στην Ελλάδα κι απασχολώντας περισσότερους από 200.000 ναυτικούς που υπηρετούν σε παγκόσμια ύδατα, αποτελεί έναν πολύ-επίπεδο οικονομικό πυλώνα. Η επιρροή της όμως υπερβαίνει τα όρια του κλάδου, καθώς υποστηρίζει ένα ευρύ δίκτυο 90.000 επιπλέον θέσεων εργασίας σε διάφορους τομείς της ελληνικής οικονομίας, ενισχύοντας παράλληλα την επιχειρηματικότητα και τη φιλανθρωπία.

⚓ **Ενεργειακή ασφάλεια:** Η ελληνική ναυτιλία διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης, καθώς ελληνόκτητα πλοία μεταφέρουν μεγάλο μέρος των εισαγωγών υδρογονάνθρακα φυσικού αερίου και αργού πετρελαίου. Για παράδειγμα, το 30% του όγκου LNG που εισήχθη στην Ευρώπη δια μέσω θαλάσσιων οδών το 2023, έγινε από ελληνόκτητα πλοία, ενώ το 40% των εισαγωγών αργού πετρελαίου στην Ευρώπη μέσω θαλάσσης έγινε από ελληνικά δεξαμενόπλοια.

⚓ **Παγκόσμιο αποτύπωμα:** Την τελευταία δεκαετία, οι Έλληνες πλοιοκτήτες έχουν επενδύσει περισσότερα από \$100 δισ. για νεότευκτα πλοία σε ναυπηγεία ανά τον κόσμο.

Παγκόσμια οικονομική δύναμη

Η επιτυχία της ελληνικής ποντοπόρου ναυτιλίας οφείλεται σε μια σειρά παραγόντων, όπως η μακρά παράδοση, η τεχνική εξειδίκευση, η επιχειρηματική διορατικότητα των Ελλήνων εφοπλιστών, καθώς και η στρατηγική γεωγραφική θέση της Ελλάδας.

Αυτά τα στοιχεία επέτρεψαν στους Έλληνες πλοιοκτήτες να λάβουν αποφάσεις που ανταποκρίνονται στις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς και να διασφαλίζουν την αδιάκοπη θαλάσσια μεταφορά, ακόμη και σε απαιτητικές συνθήκες, όπως η περίοδος της οικονομικής κρίσης του 2008, η περίοδος του Covid-19, καθώς και η σημερινή περίοδος με τις έντονες γεωπολιτικές διαταραχές στην ευρύτερη περιοχή μας.

Τα έσοδα της ελληνικής ποντοπόρου ναυτιλίας προέρχονται σχεδόν εξ' ολοκλήρου από τη διεθνή δραστηριότητά της, με έναν μέσο εκτιμώμενο κύκλο εργασιών που κυμαίνεται μεταξύ των \$40-\$50 δισ. ετησίως, ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς.

Αθροιστικά αποτελεί τον μεγαλύτερο και πιο εξωστρεφή οικονομικό κλάδο της Ελλάδας, αφήνοντας πίσω τομείς δραστηριότητας όπως οι μεταφορές, τα ακίνητα και το λιαν εμπόριο, των οποίων τα έσοδα προέρχονται κυρίως από την εγχώρια αγορά.

Ταυτόχρονα, με έντονη παρουσία σε διεθνείς χρηματαγορές μετρώντας πάνω από 20 εισηγμένες εταιρείες σε ξένα χρηματιστήρια και συνολική κεφαλαιοποίηση που υπερβαίνει τα \$9 δισ., η ελληνική ναυτιλία αποδεικνύει τη δυναμική της στο παγκόσμιο στερέωμα.

Εξίσου σημαντική είναι και η συνεισφορά της στην εγχώρια οικονομία, με το οικονομικό αποτύπωμα του κλάδου να αποτιμάται σε \$14 δισ., ενώ συμβάλλει με περίπου 150.000 υψηλής ειδίκευσης και υψηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας στο ευρύτερο ναυτιλιακό οικοσύστημα αλλά και σε άλλους σημαντικούς τομείς της εγχώριας οικονομίας.

Μάλιστα, εκτιμάται ότι οι Έλληνες εφοπλιστές επανεπενδύουν ετησίως περίπου \$1,4 δισ. σε άλλους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, όπως αυτούς των ακινήτων, της ενέργειας, του τουρισμού ή του αθλητισμού, ενώ προσφέρουν και σημαντικά κεφάλαια που εκτιμάται ότι ξεπερνούν τα \$400 εκατ. ετησίως σε δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης.

Στρατηγικές παρεμβάσεις

Σε ένα περιβάλλον που συνεχώς αλλάζει με βάση της γεωπολιτικές δυναμικές, την ενεργειακή μετάβαση και την ψηφιοποίηση, η ελληνική ποντοπόρος ναυτιλία καλείται να εξελιχθεί και να προσαρμοστεί, προκειμένου να διατηρήσει την ηγετική της θέση στο παγκόσμιο στερέωμα και να ενισχύσει περαιτέρω την συμβολή της στην ελληνική οικονομία.

Προς αυτή την κατεύθυνση, η μελέτη της McKinsey & Company αναδεικνύει μια σειρά από παρεμβάσεις που θα μπορούσαν να συμβάλλουν ουσιαστικά όχι μόνο στη διατήρηση, αλλά και την περεταίρω ενίσχυση της θέσης της, αυξάνοντας κατά \$3-4 δισ. ετησίως το εγχώριο αποτύπωμα του κλάδου, μια αύξηση της τάξης του 20-30% σε σχέση με τα σημερινά επίπεδα.

Πιο συγκεκριμένα:

- Αναβάθμιση Υπηρεσιών Διαχείρισης Στόλου: Ενίσχυση του ναυτιλιακού cluster, διείσδυση σε νέες και αναδυόμενες αγορές, σύναψη στρατηγικών συνεργασιών και συμμαχιών, καθώς και ανάπτυξη καινοτόμων μοντέλων διακυβέρνησης και διαδοχής.
- Ενίσχυση Υποδομών: Εδραίωση της Ελλάδας ως βασικός κόμβος δεξαμενισμού στη Μεσόγειο, αναβάθμιση των ελληνικών λιμανιών με στόχο να μετατραπούν σε κόμβους εφοδιαστικής αλυσίδας, κίνητρα με στόχο η Ελληνική Σημαία να καταστεί πρώτη επιλογή για τους ελληνόκτητους στόλους.

→Ψηφιακός Μετασχηματισμός: Εστίαση στην επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού του ναυτιλιακού κλάδου, καθιστώντας την Ελλάδα έναν διεθνή κόμβο καινοτομίας στη ναυτιλιακή τεχνολογία, καθώς και στην ανάπτυξη και υιοθέτηση ψηφιακών λύσεων για τη βελτίωση της επιχειρησιακής αποδοτικότητας.

→Απανθρακοποίηση της Ναυτιλίας: Προώθηση της χώρας ως πρωτοπόρο δύναμη στη μείωση των εκπομπών άνθρακα μέσω επενδύσεων σε καινοτόμες πράσινες τεχνολογίες και βιώσιμες πρακτικές, με στόχο την επίτευξη των στόχων που έχουν οριστεί από τον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό (IMO).

→Ανάπτυξη εξειδικευμένου Ανθρώπινου Δυναμικού: Δημιουργία πρότυπου κέντρου ναυτικής εκπαίδευσης με διεθνή ακτινοβολία και αναγνώριση, με στόχο την αύξηση της προσφοράς αλλά και της απορρόφησης Ελλήνων σε υψηλόβαθμες θέσεις στον κλάδο.

Η McKinsey & Company παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε εταιρείες, μη κυβερνητικούς οργανισμούς και κυβερνήσεις παγκοσμίως, με παρουσία σε περισσότερες από 65 χώρες και 130 γραφεία παγκοσμίως. Μεταξύ άλλων οι υπηρεσίες της καλύπτουν θέματα στρατηγικής, οικονομικής ανάπτυξης, οργάνωσης, τεχνολογίας, και διαχείρισης κινδύνου.

Από το 1997 που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, η McKinsey & Company έχει συνεργαστεί με τις περισσότερες από τις μεγάλες εταιρείες και οργανισμούς με παρουσία στην χώρα. Η McKinsey Ελλάδας & Κύπρου έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη χάραξη εθνικών στρατηγικών με έργα «σταθμούς» όπως το «Greece 10 Years Ahead» και το «Net Zero Greece».

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έρευνα μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα <https://www.mckinsey.com/industries/logistics/our-insights/greek-shipping-success-factors-and-opportunities>